

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 50. ANULU XII.

Sabiu, in 28 Iunie 1864.

Telegrafulu ése de doua ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditor'a foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. éra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia óra cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua óra cu 5 1/2 cr. s. pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Invitare de a prenumera

la

„Telegrafulu Romanu.“

Finindu-se cu 30 Iunie cal. vechiu abonamentulu Dloru abonati pe semestrulu I. alu anului curinte, Ianuariu — Iunie, si pe triluniulu Aprile — Iunie: prin acést'a se deschide abonamentu nou la „Telegrafulu Romanu“ pe semestrulu alu doilea alu anului curinte.

Conditiiunile remánu cele cunoscute:

Abonamentulu pe 1/2 anu, pentru Sabiu 3 1/2 f. pentru Tranni'a 4 f. pentru principate 6 f.

Abonamentulu pe 1/4 anu, pentru Sabiu 1 f. 75 xr. pentru Tranni'a 2 f. — pentru principate 3 f. —

Sabiu in 1/4 Iunie 1864.

Redactiunea si Editur'a.

Dieta transilvana.

Siedinti'a din 13/25 Iunie 1864.

(Scaderea aniloru militiei. Regalele.

Indreptandu prin acést'a o eróre comisa in nr. premergatoriu prin lasarea afara a acestei siedintie, comunicámu, ca obiectulu eei a fostu propunerea lui Obert si consoti pentru imputinárea aniloru de militia. Obert motivéza propunerea sea in conventu meritoriu, aretandu relele provenitóre din servitiulu de 10 ani, si binele ce aru resultá dintr'unu tempu mai scurtu de militare. —

Br. Bedeus sprijinesce propunerea lui Obert, dandu-i o forma mai precisata: cá adica regimulu sa elaboreze proiectulu unei legi nóue in privinti'a acést'a.

Dupa mai multe desbateri privitóre la form'a pertractárei obiectului, se decide in fine, a se alege unu comitetu de câte unu membru din fiecare despartimentu pentru preconsultarea propunerei lui Obert.

Branu de Lemény vine a motivá propunerea M. tr. Sterc'a Siulutiu si consoti in privinti'a actului alegerei lui Axentiu Severu, si dupa ce arata documentatu, ca Severu e retinutu cu nedreptulu dela intrarea in dieta, cere a se dá caus'a comitetului de legitimare, care sa si referéasca despre ea neamanatu, si sa se aduca indata la ordinea dilei.

Presiedintele, observandu: ca aru fi trebuitu disu spr'su in propunere, ca ea e de urgentia, — promite a aduce obiectulu la ordinea dilei dupa-cum va cere urgenti'a lucrului.

Mai multe comune dela Bistriti'a se róga pentru cassarea vámei de drumu dela Szeretfalva. Se dá comitetului de petitiuni.

In fine Puscariu impreuna cu 16 consoti aduce o propunere de mare importantia: cá adica regalele fostiloru proprietari sa se stérgea, si dreptulu de ja carciumarí vinu, vi-narsu si bere sa intre in possessiunea si administratiunea comunelor pelánga o despagubire in rate.

Propunerea, constandu din 8 §§-i, se va traduce in cele trei limbi ale tieriei, se va tipari, impartí si aduce la ordinea dilei.

Siedinti'a din 18/30 Iunie 1864.

(Continuare din nr. trecut.)

Alu doilea proiectu, ce se citeşce in siedinti'a din 18/30 Iun. este

Proiectu de lege

despre organisarea administratiunei politice.

§ 1. Administratiunea publica se va desparti de justitia in tóte instantiele.

§ 2. Administrarea publica se va portá de cátra autoritátile regesci politice, incátu afaceri, care se tinu de acést'a, nu s'au concrediutu spre conlucrare séu decidere prin deter-

minatiuni speciali legali comunelor, ori altoru corpuri reprezentative.

Mai incolo se exceptiuneza tóte acele afaceri ale administratiunei publice, care suntu asemnate altoru autoritáti regesci.

§ 3. In capulu administratiunei publice a M. Principatu Transsilvaniei va stá Guvernatoriulu. Sub presiedinti'a si conducerea acestui'a va costá guvernulu r. din unu vicepresiedinte, si din numerulu de lipsa de consiliari de curte si guberniali, secretari, concipisti, practicanti de conceptu, din personalulu de manipuliune necesariu, si din translatiori jurati.

§ 4. Administratiunea municipieloru singulari (comitatelor, districtelor, pamentului secuiescu si sasescu) o voru conduce, sub nemijlocit'a ordinare sub guvernulu r. alu tieriei, comitii supremi din Desiu, Clusiu, Alb'a Iuli'a, Dev'a, Reghinulu ungrescu, capitaniii sepremi din Nasaudu si Fagarasiu, judele regescu din Odorheiu, judele regescu din Sabiu si comitele natiunei sasesci.

§ 5. Acesti functiunari primari conducatori ai teritoriiloru administrative singulari voru fi totdeodata si membri de senatu la r. guvernulu alu tieriei, si se potu convocá in intrebári de ponderositate mare comuna din casu in casu de cátra Guvernatoriulu, séu in urm'a unei demandári mai inalte, la consultárele guvernului tieriei, la care densii voru participá apoi cu votu decisivu.

§ 6. Functiunariiloru primari conducatori ai municipieloru singulari li se va dá spre a-i ajutori in ducerea afaceriloru pre lenga unu substitutu (antáiuulu vicecomite, vicecapitanu, vicejude regescu, substitutu de comite) personalulu de oficiu si servitiu, care va fi de lipsa.

§ 7. Cercurile, scaunele filiali, scaunele (vicecomitatele, vicecapitanatele), care forméza in privinti'a administrativa unimea politica cea mai de josu, se voru administrá de vicecomiti, vicecapitani, vicejudi regesci, cari suntu nemijlocitu subordinati capulu municipiului.

Si acelor'a li se va dá personalulu de oficiu si servitiu, care se va gasi de lipsa.

§ 8. In cetáti voru avé magistratele cetatienesce in privinti'a administratiunei politice sfer'a de activitate a acestoru vicecomiti s. c. l.

§ 9. Spre indeplinirea servitiului sanitariu se va aplicá de regula in fiecare municipiu singulariu (§ 4) unu fisicu si unu veterinariu, pentru fiecare cercu (§ 7) unu medicu ceruale.

§ 10. Statulu personalu alu fiacárei autoritáti politice se va fipsá amesuratu estinderei lucráriloru ei cu restringere rigorósa prelánga recerinti'a efeptiva.

§ 11. Categoriile de oficiati de conceptu si manipuliune, cum si cele de servitori pentru guvernulu r. alu tieriei, apoi pentru administrarea municipieloru (§ 4) si cercuriloru (§ 7), precum si salariile acelor'a se potu vedé din alaturatulu statu personale si salariale A, si din observatiunile de acelasu tinatóre (aclus'a B).

§ 12. Spre ingrijirea trebiloru simple ale cancelariiloru si celoru de scrisu se voru asemná, deórece pentru acestea de regula nu se voru sistemisá oficiati, deregatoriiloru diurne si pausiali de scrisu amesurate.

Pentru recerintiele oficiali si cancelariali, care se potu tractá cá pausalii si sub care se intielegu si iluminarea, apoi incaldirea localitátiloru oficiali, se va amesurá deregatoriiloru politice unu pausialu, si spre suportarea speseloru administratiunei, care nu se potu tratá cá pausalii, li se voru pune la dispositiune unu fondu corespundiatoriu prelánga decomputare.

§ 14. Guvernatoriului si celoralalti membri ai personalulu gubernialu le compete in tóte caletoriele de servitiu

sî de curte rebonificările acelea, care vinu de a se compută strictu dupa normative.

§ 15. Celoralalte deregatorii politice li se voru dá, pentru acoperirea speselor de caletorii oficióse in teritoriulu propriu, la mán'a capiloru de oficiu pausiali de calatorii.

Pentru calatorii in teritoriulu propriu in cauzele partideloru voru capetá oficiatii administratiunei politice diurne sî bani de mîle, cari se voru rebonificá de partide.

§ 16. Pre guvernatorulu, pre membrii senatului r. guvern alu tierci, pre capii conducatori ai singulareloru municipii (§ 4) sî pre substitutii loru (§ 6), pre vicecomitii, vicecapitanii, vicejudii regesci, judii regesci, i va denumí Prénalt'a Sea Maiestate c. r. Apostolica, sî va considerá prégratiosu, cá intre membrii senatului r. guvernii sa fia totdeun'a unulu din fiacare religiune prin lege recepta a Marelui Principatu Transsilvaniei, precum sî cá barbatii chiamati la aceste functiuni sa fia indigeni ai Marelui Principatu Transsilvaniei.

§ 17. Maiestatea Sea c. r. Apostolica, vá determiná prégratiosu, sub care modalitati sî conditiiuni sa se aplice, de parte din postu, demissiueneze sî sa se tréca in stare de repausu timpurana séu permanenta sî ceialalti oficiali ai administratiunei publice.

§ 18. R. guvern alu tierci e nemijlocitu subordinatu cancelariei de curte r. transsilvane, capii singulareloru municipii guvernului r. alu tierci, vicecomitii, vicecapitanii, vicejudii regesci, judii regesci, precum sî magistratele cetátiloru suntu cu privire la ducerea trebiloru politice nemijlocitu subordinati capiloru municipieloru atingátore.

§ 19. Guvernatorulu, r. Guvernu, capii singulareloru municipii sî antistii cercuriloru, precumu sî magistratele cetátiloru libere regi, sî orasieloru, care suntu indreptatite spre ducerea trebiloru politice (§ 8), voru indeplini acuratu sî iute dispusetiunile sî demandárele antistiloru sei sî le voru fi respundiatori pentru intrég'a ducere a trebiloru.

§ 20. Guvernatorulu r. alu tierci depune juramentulu de oficiu in mánile Maiestáti Sale c. r. Apostolice.

Elu representa la festivitáti publice pre principele tierci.

§ 21. Capiloru conducatori ai singuraticeloru municipii le compete la festivitáti publice in scaunulu ver teritoriulu oficiului, de cumva nu este capulu tierci de fatia, acele prerogative, care se cuvina dupa prescise reprezentantelui principelui tierci.

§ 22. Déca nu determina prescrieri speciali alteva in privint'a unor obiecte, concediute competintiei autoritatiloru politice, se voru inaintá recursele incontr'a decisiuniloru vicecomitiloru, vicecapitaniloru, vicejudiloru regesci, judiloru regesci sî magistrateloru acelor cetáti r. libere sî orasie, cáror'a li s'a concediutu ducerea trebiloru politice (§ 8), la antistii municipieloru respective, recursele incontr'a decisiuniloru acestor'a la r. guvern alu tierci, recursele in contr'a decisiuniloru r. guvern alu tierci la Cancelari'a de curte r. transsilvana.

§ 23. Influint'a organeloru politice in trebile contributiunei direpte, precum sî ajutorint'a, ce vine a se dá organeloru finantáli in indeplinirea functiuniloru loru, se vá regula prin legile de contributiune sî finantáli.

§ 24. Legi speciali determina pusetinnea, pre care o voru ocupá organele politice fatia cu representatiunile singulareloru comune, cercuri singulareloru municipii, precum sî fatia cu diet'a.

§ 25. Locurile de oficie, cari se voru umplé pentru organizare afara de cele dela r. Guvernu sî de ale capiloru teritoriloru singulare administrative, se voru escrie publicu, sî propusetiunile pentru umplerea acelor se voru face de cátra o comisiune a tierci, custátore din unu presiedinte, substitutulu lui sî doispredeece membri.

Pre presiedintele, pre substitutulu lui sî patru membri ai acestei comisiuni de tíera i va denumí Prénalt'a Sea Maiestate c. r. Apostolica; pre optu membri ai aceleia-si in sa i va alege diet'a in acelu modu, incátu fiacare din cele optu despartiaminte, in care se imparte diet'a dupa § 27 alu regulamentulu dietalu de trebi provisoriu, alege cáte unu membru alu acestei comisiuni a tierci din toti membrii dietali.

§ 26. Tempulu, dela care se va incepe activitatea dregatorieloru nóue politice, se vá defige de Maiestatea Sea c. r. Apostolica, sî se vá publica prin r. Guvernu.

§ 27. Organele politice voru observá in ducerea trebiloru loru legile sî ordinatiunile, care custau in privint'a obiecteloru de administratiune, asemnate competintiei dregatorieloru politice, pâna atunci, pâna candu li se voru prescise pe calea legislativa séu a ordinatiuniloru alte norme.

Alu treilea proiectu este urmatoriu :

Proiectu de lege

despre organizarea judecatoriiloru de forulu antáiu.

§ 1. Administrarea justitiei se vá desparti sî in forulu antáiu de administrarea politica, sî se vá esercia prin judecatorii r. de sine statátore.

§ 2. Cá judecatorii de forulu antáiu voru custá judecatorii singulare sî colegiale.

§ 3. La fiacare judecatoria singularia se vá aplica cá jude singularia cu substitutii (adjunctii) sî functiunarii de ajutoriu de lipsa unu asesoru dela judecatori'a colegiala, de a cáru cercundariu se tine respectiv'a judecatoria singularia.

§ 4. Cercundariulu unei judecatorii colegiale cuprinde in sine mai multe cercundare de judecatorii singulare.

§ 5. Fiacare judecatoria colegiala se vá prevedé cu unu preside, sî dupa trebuintia cu unulu séu mai multi substituti (preside de senatu), cum sî cu assessori sî alti functiunarii de ajutoriu, cáti voru fi de lipsa.

§ 6. In cauze comerciale se vá esercia jurisdictiunea, in cátu nu va fi concediuta partialminte judecatorieloru singulare, prin senatele judecatorieloru colegiale.

Acestu esercitiu se vá face cu participarea reprezentantiloru din statulu comerciantiloru.

§ 7. Jurisdictiunea in cauze montanistice se vá esercia prin judecatoriile colegiale, cari se voru destiná spre acést'a dupa trebuintia, chiamandu-se votanti, cari posedu cunoscintie tehnice in trebile minerali sî metalurgice.

§ 8. La fiacare judecatoria colegiala se va denumí unu procuroru de statu, cu substitutii sî functiunarii de ajutoriu de lipsa.

§ 9. Numerulu judecatorieloru, cercundarele sî scaunele loru se voru defige pe calea ordinatiuniloru; luandu-se in consideratiune confiniile municipieloru sî cercuriloru.

§ 10. Statulu personalu alu fia-cárei judecatorii singulare sî colegiale se va defige dupa cuprinsulu afaceriloru, cu marginire stricta la adeverat'a trebuintia.

§ 11. Categoriile de servitiu, clasele de diete sî salariile oficiatiloru sî servitoriloru dela judecatorii sî procuraturi de statu se vedu din siem'a aclusa sub A.

§ 12. Reservandu-se dreptulu de a modifica legile de pâna acuma despre activitatea judecatorésca in privint'a cauzeloru civile sî penale, vá trece sfer'a de activitate a preturiloru mestecate de mai nainte, sî anume in cauze penale a judecatorieloru de investigatiune la judecatoriile singulare, sî sfer'a tribunaleloru de cercu sî de tíera, apoi a judecatorieloru urbariale de forulu antáiu, la judecatoriile colegiale.

§ 13. Pâna la regularea legala a tribunaleloru de a dóu'a instantia, voru merge apelatiunile din tinutulu municipiului Sabiului la curtea de apelatiune din Sabiu, din tinutulu toturoru celoralalte municipii in sa la tabl'a regésca din M. Osiorheiu.

§ 14. Jurisdictiunea oficiului marsialului de curte supremu, a judecatorieloru bisericesci matrimoniale, a judecatorieloru pentru cauze financiare sî militarese remâne neatinsa prin legea acést'a.

§ 15. In privint'a propusatiuniloru facende pentru umplerea posturiloru la judecatoriile din nou organizate se voru aplica determinatiunile custátore pentru organizarea dregatorieloru politice. (Statulu personalu sî salaríalu se va comunicá in nr. urmatoriu. Red.)

Presiedintele e de parere, ca alegerea comiteteloru respective sa urmeze in díu'a urmátore.

La ordine e desbaterea asupra cestiunei drumului de feru. Refrt. M a a g e r. (de pe tribuna) espune in cuvinte chiare principiele, de care fostu condusu comitetulu, sî recománda dietei de nou, a incuviintia elaboratulu comitetului sî a se declará cu unanimitate pentru lini'a proiectata de comitetu cá pentru aceea, ce multiamesce mai multu trebuintiele sî dorintiele toturoru locuitoriloru; ear reportulu comitetului — fiindu densulu cuprinsu de cumplita dorere de capu — se róga a-lu citi notarii dietali. (Reportulu in nr. venitoriu.)

O b e r t in cuventu energicu sî intreruptu adeseori de aplause pledeaza pentru priimirea acestei representatiuni. Obiectulu e fórté momentosu, cáci taia in inim'a vietiei sociale transsilvane. De aceea crede, ca va fi unire intre membrii dietei, sî indémna la conciliare sî impacare: sa dea esemplu cu totii, ca sciura triumfa in caus'a cea mai grea, in caus'a iuvingerei de sine insusi. Motivele lui pentru partinirea acestei representatiuni suntu cele urmátore: 1) vede ca senatulu imperialu s'a declarat in principiu pentru tragerea numai a unei linii, sî prin acést'a celelalte se amána pe cine scie cátu tempu; 2) partinesce propunerea, pentru ca ea nu combate pre nimenea, nu preiudeca nimenui; 3) o partinesce.

pentruca acea linia taindu tier'a dealungulu dela apasu spre rasaritul de meadiadi, tine s'ema tuturoru intereselu comerciale si economice ale populatiunei, si nu ingreui'za nici tesaurulu statului preste mesura. A face politica din nevoile tieriei, si a-i da o linia, ce ea n'o cere si n'o doreste, nu e alt'a decatu a cere tier'a pane, si regimulu a-i da petra. — Apoi da o schitia istorica despre comerciulu transsilvanu in vechime, din care resulta, ca Transsilvani'a cu comerciulu seu e avisata catra rasaritu si ca intr'acolo cere a i se deschide drumulu. Acolo e Odessa si Russia, acolo e Constantinopolea si Turcia, acolo Trapezuntulu si drumulu spre Persia si Asia interna. Dar si din punctulu de vedere financiaru se pote realisa lini'a proiectata de comitetu; caci pentru Transsilvani'a cea ingreuiata cu dari, cari in alte tieri ale monarchiei nici ca exista, Austria a facutu mai putinu decatu pentru ori care alt'a din provinciiesale. (Bravo! Asia e! in stanga.) Transsilvani'a au patit'o fatia cu monarchi'a, ca seraculu si bogatulu din istori'a prorocului Natanu, unde adeca bogatulu cu turmele de oi a lacomitu la unic'a oitia a seracului. Dar 4) partinesce proiectulu si din privinti'a aceea, ca cu lini'a acest'a se impaca si tier'a vecina, Pricipatele romane. I se va obiecta pote, ca statulu celu mare Austria nu pote lua in considerare pretensiunile unui statu ca Romani'a, elu in sa crede, ca nici unu statu nu e asi'a mare si tare, ca sa n'aiba lipsa de amici'a si bun'a contielegere cu alte state invecinate. In fine 5) partinesce proiectulu si pentru aceea, pentru ca insusi Mai. Sea a promis la anulu 1862, ca va considera dorintiele exprimate in acesta privintia. (Bravo! viu in stanga.) (Va urma.)

S a b i i u 25 Iuniu. Gazeta serbesca „Serbski - Dnevnik“, dupa ce in numerulu 66 aduce la cunoscenti'a cetitoriloru sei, ca Congresulu este resolutu de locurile mai inalte spre alegerea Mitropolitulu, si unu Sinodu episcopescu, care are a se tine dupa Congresu, spre a se alege doi Episcopi, si se da de parere intemeiata pe Canone in privinti'a Mitropoliei romane cu privire la resolutiunea imperatesca din 27 Sept. 1860, prin carea Maiestatea Sea au binevoitu a enuncia: ca nu este neaplecatu infintiarei unei Mitropolii pentru Romani' greco-orientali din Imperatia, — si-i propune in numerulu 67 spre deslegare acesta intrebare: „Ore mai nainte poporulu si Biserica, si apoi Patriarchu — Mitropolitulu?“ Deslegarea o face cam asi'a: ca natiunea serbesca nepreruptu s'au rogatu, ca sa i se resolve inainte de tote unu congresu natiunalu — bisericescu, in care sa se reguleze trebile bisericesci, scolari si fundatiionali, de sine intielegendu-se si regularea Eparchieloru serbe si romane, si infintiarea Mitropoliei romane, ca astfelu urmandu-se sa inceteze nemultiamirea Romaniloru correligionari, cari se afla supt Episcopi serbi, si dupa tote acestea sa urmeze unu congresu bisericescu spre alegerea Mitropolitulu si a Episcopiloru.

Nu este asiadara, dice mai departe Dnevniculu serbescu, de mirare, deca natiunea serbesca cu mesur'a luata din partea Regimulu pentru Congresu si Sinodu nu se pote multiamu, pentru ca aceea este in contr'a convingerei sale, si o impedece in interesele ei cele mai flagrante, si pentru aceea, caci natiunea numai in Congresu, unde s'aru tracta despre organizarea trebiloru bisericesci, scolari si fundatiionali, aru ave privilegiu a cunosce pre Episcopii sei, si a alege de Mitropolitu pre celu mai bunu dintre ei.

Natiunea, dice Dnevniculu Serbescu, este silita a remane prelunga petitiunile sale cu atatu mai multu, caci se scie, ca tocmai Mitropolitii de pana acum nu s'au silitu a aduce la valore otaririle Congresselor natiunalu-bisericesci din an. 1769. si 1790. Ba s'au intemplat si aceea, ca unele otariri ale Congressulu din a. 1790. s'au intarita din partea Regimulu, ear Mitropolitulu au sciutu sa impedece punerea loru in lucrare.

Apoi frecarile Romaniloru cu Serbiu seu mai bine dicendu, cu ierarchi'a serbesca striga, ca corelatiile nostre sa se reguleze, ca sa incetamu a ne plange si a ne vaieta unii in contr'a altor'a la alu treilea, si a ne causa rane simtitoare si aducatoare de stricacinne bisericesca, morale si materiale. Asia dara regularea referintieloru bisericesci intre Romani si Serbi o doreste natiunea serba ca si cea romana, in sa nu si Episcopii serbi. Si pentru ce nu vreu acest'a Episcopii serbi? lesne se pote intielege, si adeca pentru interesele loru, care le-aru perde prin infintiarea Mitropoliei romane, si asi'a Presfintiele Sele mai presusu tinu interesele loru personale, decatu ale Bisericei. — Raiacii se desvinovati cu aceea, ca juramentulu, ce l'au depusu pentru sustinerea unitatei Bisericei din Austria, nu-lu ierta a sprijini dorinti'a Romaniloru. Deca mai nainte se va tine Congresulu pentru alegerea Mitropolitulu, si apoi sub presiedinti'a noului Mitropolitu va urma

Sinodulu pentru alegerea unoru Episcopi, si mai apoi dara parerei asupr'a petitiuniloru Romaniloru, atunci Mitropolitulu nou va dice, ca si Raiacii, ca nu pote sprijini petitiunea Romaniloru, caci au depusu juramentu pentru unitatea Bisericei, si Eparchiele banatene nu-su veduvite, si asi'a Romani' prelunga dreptatea invederata totu voru remane nemultiamiti. Prin urmare treb'a Romaniloru are a se tracta mai nainte de alegerea Mitropolitulu serbescu, ca acest'a sa n'aiba ocaziune a se desvinovati ca Raiacii, spre daun'a intregi nostre biserici din Austria.

Mai dice Corespundintele Jurnalulu serbescu si aceea: ca dupa ordinatiunea preinalta are a se tine dupa congresu Sinodulu Episcopescu, care va regula relatiunile natiunalu-bisericesci, in sa Sinodulu acest'a mai nainte de acest'a are sa alege pre Episcopii cei noi; in sa deca avem sa impartimu cu Romani, si sa facemu Eparchii noue, precum este dreptu, si precum acest'a este voia si dorinti'a natiunei serbe, atunci Sinodulu Episcopiloru va fi prejudicosu impartirii acelei'a si formarei Eparchieloru noue, adeca aru trebui sa remana in starea loru de pan'acum, de si impartirea aru areta, ca in Banatu este destulu pe partea serbesca un'a Eparchia, si asi'a n'aru trebui sa se alege pentru Banatu alu doilea Episcopu.

Ear ce se tine de acelu punctu din ordinatiunea Regimulu, ca acelu Sinodu Episcopescu sa elaboreze obiectele pentru unu Congresu biserico-natiunalu, observamu, ca acest'a o au potutu face Archiereii si pana acum, numai nu potemu recunosce, ca Archiereii aru pote tiermuri cerculu activitatiei Congressulu, pentruca la casu, candu Congressulu aru trece peste cerculu activitatiei sale, Archiereiloru totu remane calea deschisa de a protesta la Congressu seu la Regimu in contr'a ori carei necuviintie, ce o aru face Congressulu, s. a.

Inca nici aceea nu le place Serbiloru, ca Regimulu numai Episcopulu din Dalmati'a i da voia a intreveni la alegerea Mitropolitulu serbescu, dar nu si Eparchiei prin reprezentantii sei. Apoi se da cu socotela, ca Romani' din Banatu si Ungari'a nu voru alege deputati la Congressu.

Prescurtu, Corespundintele Dnevniculu serbescu dice: ca natiunea serba bine va face, deca va remane credincioasa petitiuniloru sale.

Acestea lasandu inainte, observamu numai atat'a, ca ne miramu, cum de Presfinti'a Sea Raiacii au potutu dice, ca Elu pentru juramentulu depusu spre sustinerea unitatei Bisericei din Austria nu pote sprijini dorinti'a Romaniloru, candu Presfinti'a Sea ca Presiedintele adunarei nationale serbesci din a. 1848. au fostu acel'a, carele au emisu o declaratiune catra natiunea romana de relegea greco-orientale, dicendu: ca natiunea serba, asi'a dara si elu, no voiesce alt'a, decatu egal'a indreptare cu natiunea romana si fratietate; apoi unitatea Bisericei este conditiunata de uniformitatea dogmeloru, dar nu de supremati'a Ierarchiei serbesci asupr'a natiunei romane, prin urmare, prin Mitropoli'a romana nu s'aru vatema unitatea Dogmeloru, ci s'aru intari prin o legatura dogmatica.

Astfelu standu treb'a, vine intrebarea: ce sa facemu noi Romani' de relegea greco-resaritena din Austria, ca sa scapamu de sub supremati'a Ierarchiei serbe, si Episcopi anticanonici? respunsulu este usioru, si adeca: sa remanemu credinciosi petitiuniloru nostre cu atat'a mai multu, caci acelea suntu basate pe Canonele bisericesci, si pe legile tieriei; caci natiunea romana au otaritu acest'a in Banatu la a. 1848. in adunarea natiunala din Lugosiu; Eparchi'a Aradulu in Sinodulu a. 1850; Episcopulu Bucovinei astfelu au respunsu lui Raiacii la a. 1848, si Eparchi'a Ardealulu in Sinodele sale din a. 1850, 1860 si 1864. — Apoi si Comun'a bisericesca romana din Lugosiu la a. 1862 si Senatorii imperiali DD. Andreiu Mocioni de Foenu, Br. Nic. Petrino, si Episcopulu Andreiu Barone de Siagun'a in reprezentatiunea loru catra Maiestate din 21 Augustu 1860. Mai departe Diet'a ungeresca din a. 1861 au denumitu o Comissiune, spre a-si da parerea pentru infintiand'a Mitropoli'a romana de relegea ortodoxa resaritena. Acesta Comissiune si-au si datu Dietei Elaboratulu seu, precum se scie din diuariulu dietalu, dar nu s'au potutu pertracta, caci Diet'a se disolva. Noi ardelenii si bucovinenii in sa avem lege favoritoare pentru Biserica; caci aceea dice: ca suntemu liberi a conduce, administra si regula trebile nostre bisericesci, scolari, si fundatiionali independente de ori care Biserica. Prin urmare de si ne tinemu de o Biserica cu Serbiu, va sa dica, de o religia, totusi administrarea din afara a Bisericei pe partea Romaniloru ortodocsi trebuie sa fia deosebita de catra cea serbesca, in intiesulu Canoneiloru, si acesta deosebire administrativa nu schimba dogmele credintiei, ci o legatura dogmatica are a le sustine in tota curatieni'a loru, precum despre acest'a s'au descoperitu Sino-

dulu Bisericeii noastre ardeleni în a. 1850 către Sinodul Episcopilor serbi din Carlovitium, la care însă până astăzi n'au urmat nici un răspuns. Din contra dela Meiestatea Sa Imperatorului avem două rezoluții, una din 27 Sept. 1860, ca Meiestatea Sa nu este neaplecată înființării unei Mitropolii pentru Români de rel. gr. orientala, și alta din 24 Iunie 1863., ca intențiunea Meiestatei Sale este, că pentru Români de rel. gr. orientala să se înființeze o Mitropolia independentă, coordonată cu cea serbăscă.

Varietăți și noutăți de zi.

Clerul luteran a pierdut în zilele acestea unul din cei mai distinși ai săi membri: pre d. Friedsmann, Parochu la Jacobsdorf și Decanul alu Cincului-mare, venerat pentru erudițiunea, elocința și cu deosebire pentru umanitatea sa.

(Premiele „Aurorei Române.”) Din elaboreatele înscrise la redacțiunea Aur. rom. în urm'a concursului știut că cea mai bună poezie s'a premiată „Unu svatu” dela d. Georgiu Marchisiu; demne de publicat s'au mai găsit poeziile: „Doru de libertate”, și „Frumoasă e femeia!” dela autori necunoscuți. Ear premiul pentru cea mai bună novelă (4 galbeni) au rămas vacant, pentru că nici un operat nu s'au aflat demn de premiare. Deci se deschide concursu nou la acestu premiu, care s'a mai marit cu 2 galbeni, asiă încâtu acum face 6 galbeni, până pe 30 Septembrie a. c. cal. vechiu. Critisorii rămân dd. V. Babesiu, A. Romanu și I. Miculescu. Poeziile distinse se voru publică în „Aurora”.

Calatori'a Principelui Cuz'a.

(Continuare din nr. 47 și 48.)

Esindu de la legatiunea Prussiei, Principele Alessandro Ioann s'a dusu la patriarhatul ecumenic, unde înaltîmea Sea a fostu precesu de D. gerante alu Principatelor-uniți și de unu din adjutanții săi.

Mari'a Sea a fostu primitu de Patriarhul ecumenic încungiuratu de Archiepiscopii, membri ai St. Sinodu, și de unu numeru mare de prelati. Dupa aceea Principele Alessandro Ioann a facutu o vizita scurta patriarhilor de Ierusalimu, Antiochia și Alessandria.

Principele Domnitoriu a anunțiatu S. S. Patriarhului ecumenic ca v'a asistat Dumineca la liturgi'a patriarhala.

Mari'a Sea s'a întorsu la palatul de la Apele-dulci pe la cinci ore.

În lips'a principelui Alessandro Ioann unu vice-amiralu a venit sa anunție, ca din ordinul Sultanului, D. ministru alu marinei luase dispozițiuni pentru că Mari'a Sea să poată vizita arsenalul și flot'a. La diece ore, music'a imperială, dirijeta de Guateli-pasi'a, a sositu la palatul de la Apele-dulci și a executat în totu timpul seratei bucăți variate. Principele Alessandro Ioann, care este însuși unu amatoru distinsu, a bine-voitu să chame pe Guateli-pasi'a, spre a-lu felicita asupra abilității sale directiuni și asupra talentului artistilor, cari compun music'a particulară a Meiestății Sale, și a-i da unu orologiu împodobit cu cifr'a sea în diamante.

Astăzi, Vineri, D. ambasadore alu Franciei s'a dusu la chioscul imperialu, că sa faca vizita Principelui Alessandro Ioann. D. Marchisulu de Moustier și totu personalul ambadei erau în mare uniformă. Omenii ambadorelui erau în tinuta de gala, cu livrea, cu armele Esc. Șale, cu tricornulu și cu pantaloni scurți.

D. internunțiu alu Austriei, D. ambasadore alu Engliterei, D. ministru alu Prussiei au facutu asemenea vizite în mare ceremonie Principelui Domnitoriu alu Principatelor-uniți.

Principele Alessandro Ioann aflându, ca Lady Bulwer se află pe câmpia de la Apele-dulci, a voitu a se duce sa salute pe D-n'a ambadrice. Mari'a Sea s'a dusu pe josu prin gradin'a chioscului imperialu pe câmpia, și a datu bratiulul Lady Bulwer, pentru a o aduce în saloanele palatului, unde beutură recortorie s'au oferit D-nei ambadrice.

Asta seara, D. ambadorele Franciei da unu dineu mare Principelui Alessandro Ioann și la mai multe persoane din suit'a Sea. Marele-Vizir, din caus'a dorerosei pierderi, ce a încercat în zilele trecute, n'a putut primi invitarea D-lui marchisulu de Moustier; dara ministrulu afacerilor straine, ministrulu comerțului și alti funcționari ai S. Porti voru asistat la acestu dineu.

Dumineca, D. ministru alu afacerilor straine va da unu dineu mare înaltîmei Sale Principelui Alessandro Ioann.

Totu în Courrier d'Orient de la 15 Iunie citim și acestea, sub titlul: Interiore:

Precum amu anunțiatu, Domnitoriu Principatelor-uniți a asistat Vineri la o mare mеса data în onoarea Sea de D. ambasadore alu Franciei.

Principele Alessandro Ioann a mersu la palatul Franciei, la Terapi'a, pe unu vasu cu vaporu alu înaltîmei sale Murad-efendi, fiulu primogenu alu reposatului Sultanu Abd-ul-Medjid. Este cunoscutu, ca acestu frumosu batelu s'a datu în dispozițiunea Domnitorului Românilor prin ordinea Meiestății Sale. Candu batelulu ajunsu aproape de Terapi'a, celu staționar francesu Ajaccio salută pavilionulu Principelui înaltîndu colorile naționale române, pe candu o parte din echipagiul înainte prezentă armele, în sunetele clarinei bordului, care comandă onorile cuvenite.

În momentul candu Mari'a Sea se ducea la uscatu pe unu magnificu caicu alu Palatului imperialu cu siése parchie de lopeti, o numeroasă mulțime se îndesă pre cheu aproape de palatul Franciei: asistenții și-descoperiau capetele cu respectu la trecerea Principelui, care răspundea cu grațiositate la salutările lor. Principele Alessan-

dru Ioann lasase uniformă de generalu și portă haine civile cu placă ordinei imperiale Medjidie.

Înainte portii ambadei, DD. secretari și dragomani, pre cum și D. comandante Dupetit-Touars și statulu maioru alu lui Ajaccio acceptă pe principele Alessandro Ioann. Sub vestibululu palatului, Mari'a Sea a trecut printr'unu siru de mateloti ai lui Ajaccio, cari i-au facutu onorile militare.

La intrarea în palatu, Principele Alessandro Ioann, însoțit de generalulu Salih pasi'a și de patru persoane și doi oficiali din suit'a sea, au întâlnit pe D. ambasadore alu Franciei, care l'a dusu cu d'ensulu în salonu. Ministrulu afacerilor straine, Aali-pasi'a, Kiamil pasi'a, Guritli Mustaf'a pasi'a și mai multi funcționari ai ministeriului de externe erau fatia. Corpulu diplomaticu încă avea mai multi membri, între alții pe D. Comite Brassier de St. Simon, ministrulu Prussiei și D. comite Grepî în sarcinatu cu afacerile Italiei.

Principele Alessandro Ioann a parasit palatul Franciei la 11 ore totu cu ceremonialulu, cu care sosise. Înaltîmea sea a mersu pe josu, în mijloculu numerosilor preumblatori la scar'a Terapiiei, escortat de matelotii lui Ajaccio cu tortie, și însoțit de D. ambasadore alu Franciei, de Aali-pasi'a, de Kiamil pasi'a, de DD. ministru Prussiei și în sarcinatu cu afacerile Italiei, pe cari Principele i invitase cu grațiositate în batelulu seu. Vaporulu, cu stralucire iluminat, lasă pe oșpetii momentani ai înaltîmei Sale la Bebek, la Top-hane și plui apoi către chioscul imperialu de la Apele-dulci, unde sosi către mediulu nopții.

A două zi de dimineață înaltîmea Sea a primitu vizita, în mare ceremonie, a patriarhului ecumenic, însoțit de unu numerosu cleru.

Ceealalta parte a zilei Principele Alessandro Ioann a facutu vizitele militare, la cari lu-invitate Meiestatea Sea Sultanulu. De dimineață, contr'a—admiralulu Rasim pasi'a, adjutante alu Meiestății Sale, venise sa se puna la ordinile Principelui.

De la Dolm'a-Bace Principele Alessandro mersu în trasura la casarm'a gardei imperiale. Înaltîmea Sea eră în mica tinuta: oficiali români și otomani escortă trasura, pe care o precedea și o urmă două peloane de cosaci otomani. Magnific'a casarm'a gardei imperiale și cea de la Galat'a-Serai au fostu inspectate în totu de înaltîmea Sea, care a datu atențiunea la toate detaliile relative la bun'a-stare a armatei. Principele a întrebatu pe mai multi soldati și a luat de la oficiali informațiuni, cari atesteaza solicițiunea și cunoștințele sale în organizarea militară.

La școl'a militară, Principele Alessandro Ioann găsă pe ministrulu de resbelu, Hussein pasi'a, și siése batalioane sub arme, cu artileria. Înaltîmea Sea voi să treacă în revizita și strabată toate rândurile examinându cu mare atențiune echipamentul acestor frumoșe trupe. Dupa ce a complimentat pe sieși asupra escelintei tinute a soldatilor, Principele ceru ministrului de resbelu să-i execute mai multe manopere. Miscările fura executate cu o precisiune și o rapiditate, ce escitara caldurele felicitări ale înaltîmei Sale.

Dupa exercitiu, Principele Alessandro Ioann ceru să se lasă soldatii să se repauseze până va vizita școl'a, și se rogă să nu se intrerupa cursurile prin presința sea. Înaltîmea Sea asistă câte-va minute la o lecțiune de fortificațiune și a strabatut totu stabilimentulu. Într'un'a din salele de studiu, Principele găsă, că nisce camaradi de arme printre cealalti elevi, și doi juni princi imperiali, celu din urma fiu alu reposatului Sultanu Abd-ul-Medjid și fiulu celu d'antăju alu Meiestății Sale Sultanulu Abd-ul-Aziz, cu cari înaltîmea Sea vorbi câte-va minute.

În sala de arme, înaltîmea Sea găsă pe elevi ocupați în exercitiile de scrimă. Principele i invită să le continue înaintea sea și bine voi să felicite pe mai multi elevi de siguranță și rapiditate jocului lor. Professorulu de scrimă, italianu de naționalitate, avu onoarea să fia chiamat de principe; înaltîmea Sea vorbi cu densulu în limb'a italiana despre metodu ce întrebunția, și-i adresă laudele cele mai magulitoare asupra rezultatelor dejă obținute.

Inspectarea tuturor partilor școlii terminată, Principele Alessandro Ioann fu invitat a merge în salonulu celu mare alu acestui frumosu stabilimentu, unde eră preparate mai multe beutură recortorie.

Dupa unu quartu de ora înaltîmea Sea se sui în balconulu școlii militare, că sa asiste la defilarea trupelor, ce le trecuse în revizita. Zuavii, venatorii și artileria eră gramaditi în dosulu școlii, acceptându ordinea de marsiu. (Va urmă.)

Principatele române unite.

„Dembovit'a” are sciri, ca guvernulu va da o proclamațiune, prin carea sa arete pe fatia totu ce s'au intemplat în țiera și cu țiera dela plebiscitu încoce.

Coloniile și locuitorii din 22 comune de pe dominiile statului din Bessarabi'a au substernut prin Administratorulu lor ministrulu-presedinte 700 galbeni pentru cumpărarea unui tunu, și Domnitorulu a primitu acestu daru patrioticu alu suditorilor săi, și au în sarcinatu pre ministrulu presedinte, a aretă contribuitorilor multiamit'a domnesca.

Pentru cei lovit de inundări se iau din partea guvernului mesuri estinse binefacătoare. Dar și filantropia privată aduce frumoșe jertfe pentru acesti nenorociti P. S. Sea Mitropolitulu Ungro-Vlachiei, Parintele Nifonu, emise unu cerculariu, prin care provoca clerulu de tota starea, a alergat elu, în fruntea tuturor, spre ajutoriulu celor lipsiti și a face și a stăru a se face colecte pentru densi. Diuariulu „Romanulu” a deschis o lista, ce au avutu frumoșe rezultate. Spiterii (apotecarii) din Bucuresci s'au obligat, a da pentru cei seraciti prin inundare toate medicamentele în daru.